

ІНФОРМАЦІЯ

про діяльність Інституту державного управління у сфері цивільного захисту з питань організаційного та науково-методичного керівництва навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту у 2015 році

Враховуючи вимоги пункту 3 Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту (постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 819) щодо виконання Інститутом функцій головного навчально-методичного центру сфери цивільного захисту та на виконання пункту 15 Типового положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності (наказ МВС України від 29.05.2014 № 523) і Статуту Інституту (наказ ДСНС України від 02.03.2015 № 120) щодо здійснення організаційного та науково-методичного керівництва навчально-методичними центрами сфери цивільного захисту Інститутом виконано наступні заходи.

На виконання наказів ДСНС України (від 22.12.2014 № 730 та від 12.08.2015 № 426) щодо організації навчання в системі післядипломної освіти у I та II півріччях 2015 року та з метою підвищення рівня професіоналізму, здатності компетентно впроваджувати новітні освітні технології та сприяти інноваційним процесам організовано та проведено підвищення кваліфікації 63 педагогічних працівників та 22 осіб середнього та старшого начальницького складу навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності областей та м. Києва. Розроблено та погоджено встановленим порядком з ДСНС України робочі навчальні програми щодо підвищення кваліфікації осіб начальницького складу, які обіймають посади начальників циклів практичної підготовки та начальників (заступників начальників) навчально-методичних центрів.

Також Інститутом спільно з Інститутом перепідготовки та підвищення кваліфікації Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова розроблено Типову навчальну програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту та науково-педагогічних працівників Інституту державного управління у сфері цивільного захисту на базі Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, у якій враховано як професійну так і фахову складову підвищення кваліфікації. Програма погоджена з ДСНС України та затверджена МОН України. За цією навчальною програмою, підвищили кваліфікацію 5 науково-педагогічних працівників Інституту та 4 педагогічних працівників з навчально-методичних центрів Кіровоградської, Волинської та Вінницької областей.

Відповідно до Програми перспективного розвитку Інституту на 2014-2021 роки та з метою удосконалення та розширення у педагогічних працівників НМЦ ЦЗ та БЖД знань щодо організації навчального процесу з функціонального навчання, практичної підготовки, а також оволодіння ними

засобами, методами й прийомами оптимального керування навчально-пізнавальною діяльністю слухачів розроблено навчальну програму, сформовано та направлено до МОН України Ліцензійну справу з надання освітньої послуги - підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту (з ліцензійним обсягом на 150 осіб).

На виконання п. 8.3 Типового положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, за погодженням з ДСНС України, та з метою апробації проекту методики проведення моніторингових досліджень якості освітньої діяльності і надання методичної допомоги щодо підвищення ефективності навчального процесу співробітниками Інституту здійснено виїзд та проведено моніторингові дослідження з виїздом до навчально-методичних центрів цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Чернівецької, Одеської, Луганської, Харківської, Львівської та Кіровоградської областей. Результати моніторингових досліджень дали змогу виокремити основні проблемні питання, що негативно впливають на якість надання освітніх послуг. Здійснено інформування керівництва ДСНС України щодо виявлених проблемних питань з пропозиціями щодо шляхів їх вирішення.

На виконання Плану основних заходів цивільного захисту на 2015 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2015 р. № 476-р, наказів ДСНС України (від 30.09.2015 № 490; від 19.09.2015 № 482 від 10.11.2015 № 565) співробітниками Інституту взято участь у роботі комісії ДСНС України з проведення контрольних перевірок стану реалізації державної політики у сфері цивільного захисту та організації роботи з питань техногенної і пожежної безпеки в м. Києві, Одеській та Житомирській областях. Під час перевірки стану навчання керівного складу і населення діям у надзвичайних ситуацій виявлено суттєве зниження кількості осіб, які повинні проходити функціональне навчання у сфері цивільного захисту, відсутність їх обліку в підрозділах з питань цивільного захисту державних та неналежне матеріально-технічне і кадрове забезпечення суб'єктів господарювання, які впроваджують програми навчання населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

На виконання доручень ДСНС України співробітники Інституту здійснювали виїзд, вивчення та перевірку фактів наведених у зверненнях педагогічних працівників (колишніх працівників) навчально-методичних центрів цивільного захисту Івано-Франківської, Черкаської та Чернігівської областей до Прем'єр-міністра України, керівництва МВС та ДСНС України. За результатами проведеної роботи із заявниками та іншими сторонами конфліктів, відображених у зверненнях громадян, було знайдено компромісні шляхи виходу з усіх конфліктних ситуацій та надано відповідні інформаційні листи до ДСНС України для підготовки вмотивованих відповідей заявникам та доповідей посадовим особам, на адреси яких надходили вищезазначені звернення.

На виконання пункту 13.4 Плану основних заходів цивільного захисту на 2015 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від

14 травня 2015 р. № 476-р (далі – План основних заходів), окремого доручення ДСНС України від 16.09.2015 № В-261 та з метою вироблення єдиного погляду на організацію і методику проведення навчань з питань цивільного захисту співробітниками Інституту взято участь у проведенні показового спеціального навчання з питань цивільного захисту в Кіровоградській області та базі ПАТ “Гідросила”.

На виконання підпункту 2 пункту 13 Плану основних заходів співробітниками Інституту взято участь у семінарі-практикумі з керівниками територіальних курсів, навчально-консультаційних пунктів НМЦ ЦЗ та БЖД областей в м. Рівне. Основною метою проведення семінару практикуму було:

визначення проблемних питань організації методичного супроводу проведення суб'єктами господарювання спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту та обговорення шляхів їх вирішення;

доведення змін у законодавчих та інших нормативно-правових актах;

обмін досвідом у сфері навчання керівного складу і населення з питань цивільного захисту.

Проведений захід надав змогу встановити пріоритетні завдання щодо покращення діяльності НМЦ ЦЗ та БЖД та навчального процесу, а також визначити шляхи їх реалізації.

З метою вироблення єдиних підходів до організації та проведення функціонального навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту, здійснення педагогічними працівниками НМЦ ЦЗ та БЖД методичного супроводу проведення суб'єктами господарювання спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту Інститутом організовано та проведено за участі начальників НМЦ ЦЗ та БЖД областей, м. Київ:

круглий стіл з актуальних питань організації функціонального навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту. За результатами круглого столу прийнято Резолюцію щодо визначення заходів, спрямованих на покращення навчального процесу з функціонального навчання і організації методичного супроводу проведення спеціальних об'єктових навчань (тренувань) з питань цивільного захисту та забезпечено її виконання;

в рамках 17 Всеукраїнської конференції рятувальників «Проблемні питання організації навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» за участі представників Департаменту організації заходів цивільного захисту, Департаменту персоналу ДСНС України семінар-нараду щодо удосконалення функціонального навчання та практичної підготовки керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

Відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН України від 06.10.2010 № 930) Інститутом забезпечено роботу комісії ДСНС України з атестації педагогічних працівників навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту. За результатами атестації

присвоєно та підтверджено кваліфікаційні категорії 35 педагогічним працівникам.

Згідно з пунктом 3.6 Типового положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності затвердженого наказом МВС України від 29.05.2014 № 523, керуючись вимогами листа ДСНС України від 10.06.2014 № 02-7371/285 “Про деякі питання кадрового забезпечення” та з метою забезпечення відбору кандидатів на керівні посади в НМЦ ЦЗ та БЖД з відповідною освітою, досвідом роботи на керівних посадах у сфері цивільного захисту та педагогічним стажем співробітниками Інституту розглянуто матеріали 65 особових справ кандидатів на посади (на присвоєння спеціальних звань) НМЦ ЦЗ та БЖД, віднесених до номенклатури призначення Голови ДСНС України. За результатами розгляду цих матеріалів та встановлення відповідності кандидатів кваліфікаційним вимогам до певних посад в НМЦ ЦЗ та БЖД Інститутом підготовлено та направлено на розгляд Голови ДСНС України матеріали на запропонованих кандидатів для прийняття відповідних кадрових рішень.

Відповідно до листів ДСНС України “Про проведення перевірки професійної підготовки” у 2015 році Інститутом проведено оцінювання рівня теоретичних знань законодавчих і нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту та прийнято заліки з фізичної підготовки у 144 осіб начальницького складу органів і підрозділів ДСНС України, кандидатури яких розглядалися на 9 засіданнях Вищої атестаційної комісії ДСНС України.

Відповідно до Річної національної програми співробітництва Україна – НАТО на 2015 рік, затвердженої Указом Президента України від 23 квітня 2015 року, наказу ДСНС України від 20.04.2015 № 217 та з метою поширення досвіду країн членів НАТО щодо відпрацювання порядку взаємодії під час запобігання та реагування на надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру співробітниками Інституту взято участь в організації та проведенні в м. Львів спільних міжнародних навчань ДСНС України та Євroatлантичного координаційного центру з реагування на катастрофи “Україна 2015”.

На виконання резолюції Голови ДСНС України до доповідної записки начальника Управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції співробітниками Інституту та кафедри медико-біологічного захисту та навчання населення з домедичної підготовки взято участь у навчанні з домедичної підготовки пожежних-рятувальників та рятувальників підрозділів ДСНС України на базі шкіл прапорщиків у містах Ченстохів та Краків (республіка Польща). Метою участі у навчанні було підвищення професійного рівня представників Інституту та поширення отриманого Польського досвіду з надання самодопомоги та домедичної допомоги постраждалим в регіонах України. Використання міжнародного досвіду в навчальному процесі НМЦ ЦЗ та БЖД сприятиме підвищенню фахової компетенції керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

З метою стимулювання сумлінної праці і творчого розвитку педагогічних працівників, а також за ефективне впровадження інноваційних освітніх

технологій в навчальний процес та з нагоди відзначення державних і професійних свят Інститутом підготовлено та направлено до ДСНС України листи-клопотання щодо заохочення 38 педагогічних працівників НМЦ ЦЗ та БЖД відомчими відзнаками.

На виконання окремого доручення ДСНС України від 10.11.2014 № В-336 “Про преміювання” впродовж I-III кварталу 2015 року Інститутом здійснювалась підготовка та погодження зі структурними підрозділами апарату ДСНС України матеріалів для щомісячного преміювання керівників НМЦ ЦЗ та БЖД за результатами роботи та особистий внесок при виконанні службових обов’язків, з нагоди професійних і державних свят тощо. У тому числі Інститутом здійснювався постійний супровід погодження в ДСНС України заяв (рапортів) начальників НМЦ ЦЗ та БЖД на надання щорічних основних і додаткових відпусток та отримання матеріальної допомоги на вирішення соціально-побутових питань.

З метою ефективного вирішення завдань науково-методичного забезпечення навчання населення діям у надзвичайних ситуацій та на виконання заявки Департаменту організації заходів цивільного захисту виконано дослідно-конструкторську роботу за темою: “Розробка макетів інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту підприємств, установ та організацій” та отримано облікову картку в Українському інституті науково-технічної економічної інформації. За результатами цієї роботи, спрямованої на підвищення якісного рівня методичного забезпечення навчання усіх верств населення діям у надзвичайних ситуаціях, Інститутом відпрацьовано Методичні рекомендації щодо створення і оформлення інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту та розроблено примірні макети цих куточків для вищих, професійно-технічних, загальноосвітніх, дошкільних навчальних закладів, а також підприємств, установ, організацій.

Відповідно до щорічних Планів наукової і науково-технічної діяльності в ДСНС України науково-методичним центром мережі освітніх установ цивільного захисту Інституту спільно з НМЦ ЦЗ та БЖД виконуються дві науково-дослідні роботи:

- «Концептуальні нормативно-правові та психолого-педагогічні аспекти діяльності Мережі навчально-методичних установ ЦЗ»;
- «Обґрунтування змісту професійно-технічного навчання рятувальників».

Звіт про науково-дослідну роботу «Концептуальні нормативно-правові та психолого-педагогічні аспекти діяльності Мережі навчально-методичних установ ЦЗ» схвалено рішенням Вченої ради Інституту (протокол №12 від 24.12.2015 р.).

Основним результатом роботи є проект рукопису монографії «Теоретичні та організаційно-методичні засади проектування освітньої діяльності навчально-методичних установ цивільного захисту». У процесі практичної імплементації результатів науково-дослідної роботи розроблено та

впроваджено в освітню діяльність методичні посібники «Кадровий потенціал суб'єктів забезпечення цивільного захисту: регіональний аспект», «Організація роботи методичної комісії НМЦ ЦЗ та БЖД», «Загальна підготовка працівників підприємств, установ, організацій діям у НС», методичні рекомендації щодо порядку оформлення методичних розробок педагогічними працівниками НМЦ ЦЗ та БЖД. Розроблено інформаційно-бібліографічний покажчик та електронну базу інформаційних джерел та посилань. Проводиться пілотний проект створення віртуального навчального освітнього об'єднання НМЦ ЦЗ та БЖД «Освітній простір безпеки життєдіяльності» на базі можливостей відкритих інструментів і сервісів Google Drive, Google Docs, соціальної мережі Google+.

Розроблено проекти рукописів довідника кваліфікаційних вимог до посадових осіб, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту та Методичного порадилика з основних видів освітньої діяльності навчально-методичних установ цивільного захисту.

З метою визначення єдиного підходу до організації та здійснення методичного супроводу проведення суб'єктами господарювання спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту Інститутом ініційовано створення робочої групи за участі представників навчально-методичних центрів з розробки рекомендацій щодо здійснення цього методичного супроводу педагогічними працівниками НМЦ ЦЗ та БЖД. За результатами проведеної роботи відпрацьовано алгоритм та проект рекомендацій щодо дій педагогічних працівників НМЦ ЦЗ та БЖД при здійсненні методичного супроводу, які направлено на погодження до ДСНС України та організації подальшої апробації цього проекту в регіонах України.

Відповідно до надісланих на адресу Інституту запрошень, та з метою отримання, обміну та розповсюдження досвіду провідних навчальних закладів на наукових установ з питань освітньої і наукової діяльності працівниками Інституту підготовлено і направлено тези доповідей та взято участь у 14 науково-практичних заходах (додаток № 2). Опубліковано 21 статтю у фахових виданнях та збірниках наукових праць (додаток № 3).

Відповідно до наказу ДСНС України від 06.06.2014 № 310 “Про затвердження Програми загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях” та з метою надання методичної допомоги суб'єктам господарювання, які реалізують програми навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, Інститутом спільно з НМЦ ЦЗ та БЖД розроблено і підготовлено до видання навчально-методичний посібник “Загальна підготовка працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях”. Участь у розробці цього посібника взяли представники з усіх НМЦ ЦЗ та БЖД. Попереднє узагальнення матеріалів здійснювалось НМЦ ЦЗ та БЖД Чернівецької області.

З метою сприяння підвищенню ефективності навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та з урахуванням ускладнення соціально-політичної обстановки в країні, Інститутом було розроблено та направлено для

використання в роботі макети листівок з питань дій населення в умовах особливого періоду.

Відповідно до Статуту Інституту та з метою сприяння підвищенню наукового рівня супроводження нормотворчої діяльності в ДСНС України, прийняття участі у вирішенні колізійних питань в сфері освіти та цивільного захисту, Інститутом підготовлено і направлено до ДСНС України пропозиції:

до проектів Законів України “Про наукову і науково-технічну діяльність”;
“Про післядипломну освіту”;

щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 819 “Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов’язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту”;

до нової редакції наказу МВС України “Про затвердження Типового положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності”;

до нової редакції галузевого довідника кваліфікаційних характеристик посад (професій).

З метою надання методичної допомоги педагогічним працівникам НМЦ ЦЗ та БЖД Інститутом розроблено та надіслано до НМЦ ЦЗ та БЖД Примірну програму функціонального навчання для потреб органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, суб’єктів господарювання.

З метою підвищення якісного рівня матеріально-технічного забезпечення навчального процесу з надання домедичної допомоги постраждалим, Інститутом отримано зі складів ГУ ДСНС України у Дніпропетровській області та передано НМЦ ЦЗ та БЖД областей медичне майно відповідно до наданої ними потреби. На цей час з цією ж метою проводиться робота щодо забезпечення центрів медичним майном, яке отримав Інститут від Товариства Червоного Хреста України в якості гуманітарної допомоги.

Враховуючи вищенаведене, слід зазначити, що якісне виконання покладених на Інститутом завдань сприяє підвищенню на загальнодержавному рівні фахової компетентності керівного складу і фахівців у сфері цивільного захисту та обізнаності населення щодо власної та колективної безпеки.

В подальшому, Інститут спільно з НМЦ ЦЗ та БЖД працюватиме над вдосконаленням системи навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, його науково-методичним забезпеченням і вирішенням завдань щодо максимального охоплення усіх верств населення якісним навчанням з питань цивільного захисту та вмінням використовувати отримані знання і навички на практиці та в житті.
